

Handläggare
Sofia Ferrer
Telefon: 0850822368

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2022-08-25

Fritidsverksamhet för barn och unga

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan till handlingarna

Sammanfattning

I juni 2022 antog kommunfullmäktige en strategi för stadens fritids- och ungdomsgårdar som visar riktning för verksamhetsområdet och hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå en trygg, jämställd, jämlik, attraktiv och stärkande verksamhet med hög grad av delaktighet av de unga. Förvaltningen redovisar vilka mötesplatser som erbjuds i stadsdelsområdet och hur förvaltningen arbetar för att följa den riktning som kommunfullmäktige har angivit.

Bakgrund

Med anledning av stadens nya strategi för fritids- och ungdomsgårdar samt förvaltningens pågående förändringar inom verksamhetsområdet, lämnar förvaltningen information till nämnden hur förvaltningen lever upp till den stadsgemensamma strategin.

Ärendet

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar
Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar är ett styrdokument som ger riktning för hur verksamheterna ska arbeta för att fler unga ska få en rik och meningsfull fritid. Alla unga i staden ska erbjudas trygga fritids- och ungdomsgårdar av hög kvalitet som jämnar ut livsvillkor och skapar glädje, gemenskap och starka unga. Strategin visar hur verksamheterna ska arbeta för att fler unga ska få en rik och meningsfull fritid och vilka områden som staden ska fokusera på för att nå uppsatta mål. Strategin ska vara ett stöd i arbetet med att utveckla en fritidsverksamhet av hög kvalitet.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för social omsorg

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
start.stockholm

I strategin presenteras följande fem målområden som Stockholms stads fritids- och ungdomsgårdar ska arbeta för;

1. Fritids- och ungdomsgårdarna stärker unga och bidrar till deras utveckling

2. Fritids- och ungdomsgårdarna bidrar till jämlika och jämställda uppväxtvillkor
3. Fritids- och ungdomsgårdarna arbetar med ungas delaktighet och inflytande
4. Fritids- och ungdomsgårdarna erbjuder kvalitativ och attraktiv verksamhet
5. Fritids- och ungdomsgårdarna arbetar med fritidens egenvärde och som skyddsfaktor

Hur förvaltningen arbetar för att förverkliga strategin

Förvaltningens fritids- och ungdomsgårdar

Förvaltningen erbjuder fritidsverksamhet för unga 12-17 år och för unga med funktionsnedsättning 7-25 år. Följande fritids- och ungdomsgårdar, även kallade ”mötesplatser”, finns i stadsdelsområdet:

- Mötesplats Fruängen erbjuder fritidsverksamhet veckans alla dagar.
- Ungdomens hus i Älvsjö erbjuder idag verksamhet 4 dagar per vecka. Förvaltningen ser potential för utökad verksamhet i både Älvsjö och Fruängen.
- I slutet av året öppnar ”Mötesplats Liljeholmshuset” (Liljeholmshuset) som kommer att erbjuda fritidsverksamhet och ungdomsmottagning under samma tak. Fastigheten rustas upp i samarbete med stadsbyggnadskontoret och Region Stockholm. Under sommaren har feriearbetande ungdomar fått komma med synpunkter, önskemål och idéer om hur verksamheten ska inredas och utvecklas. Det framkom då att de ungdomar som deltog tycker att det är bra att lokalen är lättillgänglig, det finns goda kommunikationer och ligger i anslutning till ett område där många unga dagligen befinner sig. Möbler från den tidigare mötesplatsen i Aspudden har också rustats upp av feriearbetare för fortsatt användning i Liljeholmshuset. Planeringen är att Liljeholmshuset ska ha öppet veckans alla dagar.
- I juni flyttade förvaltningen ut ur lokalen där Mötesplats Aspudden tidigare hade verksamhet för unga. Förvaltningen har under våren inlett ett nära samarbete med Aspuddens skola och erbjuder aktiviteter så som fotbollsspel i skolans idrottshallar och slöjd i slöjdsalen. Planeringen är att förvaltningen i samverkan med skolan och de unga ska

utveckla fler fritidsaktiviteter i området. Förvaltningens platsbundna, mobila fritidsverksamhet har även Aspudden med omnejd som särskilt prioriterat område.

- I Gröndal erbjuds verksamhet för unga med funktionsnedsättning vid två tillfällen per vecka samt vartannat veckoslut.
- Förvaltningen bedriver även platsbunden verksamhet vilket innebär aktiviteter utomhus eller i lånad lokal. Syftet med den mobila verksamheten är att öka tillgängligheten och nå ut till fler unga än de som vanligen deltar i verksamheten. Det är ett sätt för förvaltningen att nå ut med sitt erbjudande och skapa kännedom hos målgruppen om det utbud som finns. Verksamheten kan även, genom platsaktivering i det offentliga rummet, fungera trygghetsskapande och bidra till en mer levande och inbjudande stadsdel där invånare möts genom kultur och aktiviteter.
- Under skolloven erbjuder förvaltningen ett stort utbud av aktiviteter för unga så som dagkollo utifrån teman, fysisk aktivitet i olika former så som styrketräning, tjejskate, dans och bollsporter samt olika typer av kreativa och konstnärliga aktiviteter så som fotografering, animering och smykestillverkning.
- Viss fritidsverksamhet bedrivs även i digitalt format. Det har fungerat väl i fältverksamheten, den riktade verksamheten för unga med funktionsnedsättning samt för unga inom HBTQI+. Verksamheterna använder sociala medier för kommunikation och marknadsföring, men en utmaning i sammanhanget är regelverken kopplade till GDPR och Schrems II-domen.

Verksamhetens innehåll

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att göra ungdomarna delaktiga och ge dem inflytande i hur fritidsverksamheten bedrivs. Planeringen utgår från intresse, önskemål och behov. Flera metoder används för att fånga upp vad ungdomar vill göra på sin fritid, bland annat har workshops hållits och enkäter genomförts med utgångspunkt i strategin. Under sommaren har ett delaktighetsprojekt genomförts med feriearbetande ungdomar som har arbetat kring verksamhetsområdet i projektform utifrån strategins målområden. Resultatet analyseras och används i det fortsatta utvecklingsarbetet.

För att erbjuda alla besökare delaktighet i planeringen av verksamheten inom mötesplatserna och utformandet av aktiviteter förs ständigt dialog med de unga, och i strukturerad form används "gårdsråd" där de unga tillsammans med personal planerar aktiviteter vid ett öppet möte. Verksamhetens utformning diskuteras och kommande månads styrda aktiviteter planeras. Deltagarna skriver tillsammans med en fritidsledare en projekt-/aktivitetsansökan med information om vem aktiviteten riktar sig till, hur många som kan delta, eventuell kostnad samt övrig planering som behöver göras. Ansökan skickas direkt till enhetschef för godkännande. Metoden skapar möjligheter till delaktighet i processen från initiativ, planering, inköp, marknadsföring, genomförande och deltagande. Personalgruppen följer upp och utvärderar hur arbetet med ungas ökade delaktighet har fungerat. Utöver det erhåller alla mötesplatser 2000 kr i verksamhetsbidrag som ungdomarna själva har mandat att fatta beslut om, med stöd av personal. Det erbjuds även stöd av personal för större projekt som de unga önskar genomföra. Fyra medarbetare har ett särskilt uppdrag att utveckla verksamheten för unga med funktionsnedsättning och integrera delar av dem i den ordinarie fritidsverksamheten.

Under hösten kommer ett kulturråd för unga att starta. Rådet kommer att vara öppet för alla och ett program ska tas fram i samråd med deltagarna. Rådet blir ett sätt för unga att påverka utbudet av kulturaktiviteter. Tanken är även att unga ska ges möjlighet att, med stöd av förvaltningens personal, producera egna kulturevenemang i stadsdelen och genom medverkan i kulturrådet få kunskaper inom kulturproduktion. Under hösten startar även information- och inspirationskvällar i syfte att nå fler ungdomar och ge dem möjlighet att starta egna kulturprojekt med stöd av personal och ett utökat nätverk.

Alla aktiviteter och evenemang bedrivs uteslutande utifrån för målgruppen aktuella och lämpliga teman som, utöver att det gör verksamheten attraktiv, även gör den preventiv så att de unga stärks på väg mot vuxenlivet.

Vid traditionella fritidsgårdar är besökarna till övervägande del pojkar. De är överrepresenterade även på mötesplatserna i Hägersten-Älvsjö, men i lägre grad än i resten av staden och landet. Anonym besöksstatistik förs inom mötesplatsernas verksamhet. Om det konstateras att det i en verksamhet eller aktivitet föreligger övervikt av pojkar analyserar personalen resultatet och utifrån analysen förändras utbudet, så att även flickor och ickebinära ungdomar blir intresserade av att delta.

Andelen flickor bland besökarna påverkas främst av innehållet i verksamheten och fritidsledarnas förhållningssätt. Förvaltningen strävar efter att göra utbudet tillgängligt och intressant för alla och attrahera till deltagande. Verksamhet med fokus på att öka flickors och nyanländas deltagande bedrivs inom alla förvaltningens mötesplatser, medan verksamhet med fokus på HBTQI+ och unga med funktionsnedsättning kommer att ha ett större fokus i Liljeholmshuset där det kan erbjudas fler tillfällen och lokaler med större funktionalitet och tillgänglighet än vad som tidigare var möjligt.

Då fritidsverksamheten anpassas efter de ungas önskemål kan planeringen inte vara alltför långsiktig då önskemålen varierar över tid, vilket samtidigt innebär att verksamheten ständigt utvecklas.

Fritidsverksamhet bedrivs i kontinuerlig samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället. Som exempel kan nämnas att idrottsförvaltningen upplåter lokal i Västertorpsbadet, i samverkan med utbildningsförvaltningen bedrivs idrottsaktiviteter i Aspudden och Kämpetorp, kulturförvaltningen upplåter lokala bibliotek för bokklubb och förvaltningens lokal nyttjas av nattvandrare i civilsamhället då deras verksamhet pågår.

Förvaltningen bedömer att strategin förverkligas genom ovan nämnda arbete vilket kommer att följas upp i syfte att säkerställa att så även sker över tid.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för social omsorg. De fackliga organisationerna har informerats vid samverkansgrupp den 9 augusti och rådet för funktionshinderfrågor har haft tillfälle att behandla ärendet den 17 augusti.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger tjänsteutlåtandet till handlingarna.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Strategi för fritids- och ungdomsgårdar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2022-08-08
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2022-08-08